

BUTLLETÍ MENSUAL DEL PROGRAMA DE CONFLICTES I CONSTRUCCIÓ DE PAU

Nº 16, Maig 2007

TITULARS DEL MES

» [RECOMANA AQUEST BUTLLETÍ](#) «

retrocés

- **AFGANISTAN:** 70 civils moren en les últimes setmanes com a conseqüència dels bombardejos dels EUA.
- **AFGANISTAN - PAKISTAN:** Es produeixen enfrontaments entre les forces armades d'ambdós països a la frontera causant diversos morts.
- **ALGÈRIA:** Les eleccions legislatives del 17 de maig es desenvolupen amb una participació de només el 35% i sota un clima de violència elevada.
- **ETIÒPIA (OGADEN):** Els grups armats opositors OLF i ONLF afirmen haver causat la mort de 157 soldats etiòps en diverses operacions durant el mes.
- **MYANMAR:** El Govern prorroga la detenció domiciliària de la líder opositora Aung San Suu Kyi mentre organitzacions de la societat civil, diversos Governos i més d'una dotzena d'experts de les Nacions Unides demanen la seva llibertat i la de tots els presos polítics.
- **NIGÈRIA:** El grup armat MEND augmenta els atacs a la regió del Delta del Níger com a resposta als resultats d'unes eleccions que consideren fraudulent.
- **PAKISTAN:** Greus disturbis a la ciutat de Karachi durant la visita del recentment destituït cap del Tribunal Suprem causen la mort de 41 persones i provoquen una crisi política.
- **RD CONGO:** La BBC presenta un informe que documenta que cascos blaus pakistanesos han participat en el tràfic il·lícit d'or i armes al país.
- **SRI LANKA:** L'LTTE afirma que no negociarà amb el Govern mentre prossegueixin les operacions militars, poc després que el Govern demanés la revisió de l'acord d'alto el foc.
- **TURQUIA:** Augmenten els enfrontaments entre l'exèrcit i el PKK al sud-est del país, mentre el Primer Ministre dóna llum verda a una possible incursió militar al nord de l'Iraq per desmantellar les bases del grup armat kurd.

alerta

- **GEÒRGIA (OSSÈTIA DEL SUD):** El Govern i les autoritats independentistes augmenten la retòrica acusatòria després d'alguns enfrontaments en localitats georgianes d'Ossètia del Sud.
- **GUINEA:** Les forces armades es manifesten de forma violenta a Conakry per demanar millores salarials, provocant la mort de com a mínim 10 persones.
- **LÍBAN:** Els enfrontaments entre l'exèrcit i un grup *jiihadista* en un camp de refugiats palestins proper a Trípoli s'estenen al sud del país.
- **NÍGER:** El Govern augmenta el pressupost militar per combatre la violència desencadenada per la insurgència tuareg al nord-est del país.
- **RÚSSIA (INGÚIXIA):** La república registra un increment de les operacions de control de seguretat a la recerca de membres de formacions armades, en un context de creixent activitat armada a Ingúixia i la veïna Txetxènia.
- **SUDAN:** L'Enviat Especial de l'ONU per a Darfur, J. Eliasson, alerta sobre l'increment dels enfrontaments intertribals a la regió.
- **TAILÀNDIA:** El Govern es planteja per primera vegada la possibilitat d'oferir una amnistia a les persones involucrades en la violència del sud del país.
- **TIMOR-LESTE:** Es registren nous enfrontaments a Dili poc després de la presa de possessió del càrrec de J. Ramos-Horta com a nou President.

- **BURUNDI:** El Govern i Nacions Unides acorden la creació d'una comissió de veritat i reconciliació i un tribunal per jutjar les greus violacions dels drets humans comeses durant el conflicte armat.
- **CÔTE D'IVOIRE:** Les milícies progovernamentals inicien el procés de desmobilització.
- **EUA – IRAN:** Representants diplomàtics d'ambdós països es reuneixen a Bagdad per a parlar sobre la situació a l'Iraq, fet que suposa la trobada al més alt nivell dels darrers 30 anys.
- **LIBÈRIA:** El Consell de Seguretat de l'ONU aixeca l'embargament sobre l'exportació de diamants, recolzant els èxits del Govern en matèria de control.
- **NICARAGUA:** S'estableix la Comissió Nacional de Reconciliació i Pau, l'objectiu de la qual és l'atenció a les víctimes del conflicte armat dels anys 80.
- **REGNE UNIT (IRLANDA DEL NORD):** Els líders republicà i unionista assumeixen els seus càrrecs en el nou Govern de l'Ulster, posant fi als cinc anys de bloqueig de l'Assemblea d'Stormont i donant inici a un nou període de poder compartit.
- **R. CENTREAFRICANA:** El Fiscal General de la Cort Penal Internacional anuncia l'obertura d'una investigació per crims de guerra comesos al país.
- **SÈRBIA:** Després de la crisi dels últims mesos, el Partit Democràtic, el Partit Democràtic de Sèrbia i el G17 arriben finalment a un acord per formar el nou Govern, que emfatitza la col·laboració amb el TPI per a l'ex Iugoslàvia.
- **UGANDA:** El Govern i l'LRA assoleixen un acord preliminar per resoldre el conflicte armat del nord del país.

TEMA DEL MES

Escalada de tensions a Turquia

En els darrers mesos, Turquia ha vist com s'incrementava la tensió al voltant de dos dels seus principals focus d'atenció en matèria de conflictivitat interna: el conflicte PKK-Govern turc i la situació política interna. En relació amb el conflicte que des de fa més de dues dècades enfronta el grup armat d'oposició kurd PKK i el Govern turc pel que fa a les demandes kurdes d'identitat i autogovern, la situació al sud-est de Turquia s'està agreujant. Entre l'abril i el maig es va registrar un increment dels enfrontaments entre forces armades i rebels kurds i un major desplegament de l'exèrcit a la zona, amb diverses operacions militars de gran escala. Només des de començaments d'abril han mort més d'una quarantena de membres del PKK i més d'una desena de soldats. Encara que els enfrontaments solen augmentar a la primavera, per la major mobilitat després del desglaç a l'entorn muntanyós fronterer amb l'Iraq, la seva repercussió és especialment negativa tenint en compte la conjuntura oberta amb l'alto el foc del PKK d'octubre de 2006.

Però a més a més, durant aquest mes de maig altres factors van contribuir a augmentar el pessimisme sobre les possibilitats de resolució del conflicte. En primer lloc, el PKK va anunciar que el grup abandonaria l'alto el foc, de per sí precari, si el Govern no accedia a negociar. En segon lloc, l'esclat d'una bomba a finals de maig davant d'un centre comercial d'Ankara, causant sis morts i un centenar de ferits, va remoure els fantasmes d'atemptats anteriors amb bomba del PKK. Les autoritats van acusar indirectament el PKK,

pública del Cap de l'Estat Major turc d'intervenir militarment al nord de l'Iraq i van acompanyades de l'enviament de tancs a la frontera amb l'Iraq. El clima de creixent debat i expectatives sobre això continua obrint les portes a una materialització d'aquesta incursió, a la qual els EUA -aliat de Turquia però recelós de les conseqüències que un atac podria tenir a la zona que registra menys violència a l'Iraq- s'hi oposa, i que de cap manera no contribuiria a una solució pacífica i sostenible del conflicte.

A la tensió del conflicte PKK-Govern turc s'hi afegeix una complicada situació d'incertesa política interna oberta amb motiu de les eleccions presidencials i vinculada a les conflictives relacions cívico-militars i a la percepció d'amenaça al principi de secularisme de la república turca esgrimida pels sectors polítics de l'oposició majoritària i l'exèrcit. La crisi es va obrir amb el rebuig al candidat presidencial del partit governamental AKP, tant en el Parlament com en diverses manifestacions massives a les principals ciutats turques. Malgrat l'agenda de l'AKP (partit liberal en l'àmbit econòmic, islamista moderat i pro-UE) de respecte al secularisme de Turquia, alguns sectors de l'oposició van plantejar el rebuig en termes de secularisme versus islamisme, dicotomia reforçada per l'exèrcit en un comunicat acusant al Govern de l'AKP de no defensar els valors laics de l'Estat i advertint que la institució militar estaria llesta per actuar i fer valer aquests principis. La suspensió de l'elecció presidencial al Parlament per falta de vots suficients, la convocatòria d'eleccions parlamentàries

mentre aquest va negar qualsevol implicació en l'atac. L'atemptat, més enllà de la tensió i destrucció que de per sí ha generat i més enllà de les conclusions futures sobre la seva autoria, va evidenciar la intensitat amb què el conflicte PKK-Govern turc encara impregna l'imaginari col·lectiu, la total desconfiança i falta d'acostament entre els dos actors, i, en conseqüència les dificultats d'avançar cap a la negociació. En tercer lloc, al mes de maig el Primer Ministre turc es va mostrar favorable a donar llum verda a una incursió militar al nord de l'Iraq per atacar les bases del PKK. Les seves declaracions són especialment rellevants, ja que segueixen l'apel·lació

anticipades pel mes de juliol, l'estira i arronsa entre l'AKP i el President per modificar el sistema d'elecció del President, passant de ser elegit pel Parlament a ser-ho a les urnes com proposa l'AKP, i, sobretot, l'ombra activa de l'exèrcit en el desenvolupament de la crisi, han estat el reflex de certes divisions no superades i de la necessitat d'un aprofundiment de la democràcia turca. Precisament, una major democratització, més plural i inclusiva, podria ser l'espai de generació de respostes per a ambdós eixos de conflictivitat interna.

ARTICLES, INFORMES I COMUNICATS DE PREMSA

- [Nablus, Nablus](#) Publicat al Setmanari Directa (en català)
- Guerra i Pau al Sud-est Asiàtic, publicat a Papeles de Cuestiones Internacionales, nº97 (en castellà)

AGENDA

Eleccions legislatives a Senegal	3 de juny
Eleccions legislatives a Congo (primera volta)	24 de juny
Eleccions legislatives a Timor-Leste	30 de juny
Eleccions legislatives a Papua Nova Guinea	3 de juny
Eleccions legislatives a Jordània	juny

» [RECOMANA AQUEST BUTLLETÍ](#) «

Si vol més informació sobre el Programa de Conflictes i Construcció de Pau i l'Escola de Cultura de Pau (Universitat Autònoma de Barcelona) visiti la nostra web: <http://www.escolapau.org>

Per a qualsevol comentari o suggeriment pot dirigir-se a: alerta.escolapau@pangea.org

Si no desitja seguir rebent informació de l'Escola de Cultura de Pau, si us plau faci [clic aquí](#)
Amb el suport

Agència Catalana
de Cooperació
al Desenvolupament

Generalitat
de
Catalunya

Si no pot previsualitzar la imatge realitzi un [clic aquí](#)